

چکیده فارسی

مقدمه و هدف: دیابت نوع دو یکی از شایع‌ترین بیماری‌های مزمن است که با مقاومت انسولینی و افزایش میزان قند خون همراه است که بر ابتلا، مرگ و میر و کیفیت زندگی تاثیر می‌گذارد. از گزینه‌های درمانی این بیماران می‌توان انسولین گلازژین و انسولین NPH را نام برد. این مطالعه با هدف اثربخشی و ایمنی انسولین گلازژین در مقایسه با انسولین NPH در بیماران مبتلا به دیابت نوع دو صورت گرفت.

روش پژوهش: یک جستجوی الکترونیکی در پایگاه داده‌های کتابخانه Web of Science، Embase، PubMed، Cochrane و Scopus تا اکتبر ۲۰۲۰ بر اساس PICO و کلید واژه‌های دیابت نوع دو و انسولین گلازژین و NPH انجام شد. لیست مرجع مقالات اصلی مرور نیز جستجو شد. برای ارزیابی کیفیت مطالعات از چک لیست کاکرین استفاده شد. متاآنالیز با استفاده از نرم افزار رومن نسخه ۵/۳ انجام گرفت. هزینه‌ها از دیدگاه نظام سلامت ارزیابی گردید و هزینه دارو‌ها از سایت سازمان غذا و داروی ایران با استفاده از چک لیست هزینه‌یابی جمع‌آوری شد و در این پژوهش از تحلیل حداقل هزینه اثربخشی استفاده شد.

یافته‌ها: چهارده مطالعه با جمعیت ۴۴۴۴ بیمار در این مطالعه وارد شدند. نتایج متاآنالیز نشان داد که بین گلازژین و NPH از نظر HbA1c اختلاف معنی‌داری وجود ندارد (میانگین اختلاف: -0.02 ؛ $95\% \text{ CI}$: -0.16 تا 0.12 ، $p=0.77$). در شاخص توده بدنی (میانگین اختلاف: 0.66 ؛ $95\% \text{ CI}$: -0.06 تا 1.38 ، $p=0.07$)، و سطح گلوکز خون در حالت ناشتا (میانگین اختلاف: 0.14 ؛ $95\% \text{ CI}$: -0.83 تا 0.55 ، $p=0.69$) نیز اختلاف آماری معنی‌داری وجود نداشت. با این حال تفاوت معنی‌داری بین دو دارو در قند خون پلاسما در حالت ناشتا (میانگین اختلاف: 0.21 ؛ $95\% \text{ CI}$: -0.36 تا 0.07 ، $p=0.004$) و وزن بدن (میانگین اختلاف = 0.23 ؛ $95\% \text{ CI}$: 0.18 تا 0.27 ، $p<00001$) وجود دارد.

همچنین متاآنالیز زیرگروه‌ها براساس مدت زمان ابتلا به دیابت نوع دو نشان داد که بین گلازژین و NPH از نظر HbA1c (میانگین اختلاف: 0.02 ؛ $95\% \text{ CI}$: 0.16 تا 0.12 ، $p=0.82$) و وزن بدن (میانگین اختلاف = 0.12 ؛ $95\% \text{ CI}$: -0.18 تا 0.41 ، $p=0.43$) تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. با این حال، تفاوت معنی‌داری بین دو دارو در مورد FPG (میانگین اختلاف: 0.21 ؛ $95\% \text{ CI}$: -0.35 تا 0.06 ، $p=0.06$) مشاهده شد. متاآنالیز عوارض جانبی هیپوگلیسمی نشان داد که بین گلازژین و NPH تفاوت معنی‌داری وجود دارد (Risk Ratio RR: 0.64؛ $95\% \text{ CI}$: 0.49 to 0.83؛ $P = 0.0008$). همچنین هزینه برآورد شده انسولین گلازژین ۲۹۴۵۴۲۴۴ ریال و انسولین NPH ۴۷۲۶۴۷۸۴ ریال بود.

نتیجه گیری: نتایج متاآنالیز نشان داد که اثربخشی گلازژین و NPH مشابه است. با این حال، عوارض جانبی گلازژین کمتر بود. همچنین انسولین گلازژین در مقایسه با NPH هزینه اثر بخش‌تر بود. در مقایسه نوع داخلی و وارداتی انسولین گلازژین، نوع داخلی آن مقرون به صرفه‌تر از نوع وارداتی بود.

واژه‌های کلیدی: دیابت نوع ۲، انسولین گلازژین، انسولین NPH، اثربخشی